

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та
спеціалізованої професійної музичної освіти, здобутої як в національних
спеціалізованих закладах освіти (музичних середніх спеціалізованих школах-
інтернатах та обдарованих дітей) так і в закладах спеціалізованої професійної
освіти (музичних училищах, училищах культури, мистецтв) (НРК5), де після
виконання освітньої програми випускникам присуджується освітня кваліфікація
молодшого спеціаліста

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Освітня програма «ЕСТРАДНИЙ СПІВ»

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
музичного мистецтва
протокол № 8
від 11.03. 2024 р.

Харків – 2024

На дану освітню програму приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату.

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами закладів вищої освіти І та ІІ рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і спеціалізовану професійну музичну освіту (здобуту в коледжах, училищах або у спеціалізованих музичних школах-інтернатах), відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів І-ІІ рівня акредитації. **Ці вимоги відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво (с. 13 Пояснювальної записки), затверженого Наказом МОН від 24 травня 2019 р. № 727.**

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- специфіки виконання сучасної естрадної пісні;
- головних характеристик провідних жанрів сучасної естрадної пісні;
- особливостей виконавської практики видатних естрадних співаків;
- загальних положень про специфіку естрадного співу, різновиди вокальних манер естрадного виконавства.

Уміння:

- орієнтуватися в жанрових особливостях концертного репертуару;
- аналізувати художні засоби відтворення тексту естрадної пісні;
- демонструвати під час виконання основи співацького дихання, рівень володіння навичками праці над розвитком професійного дихання.

Наявність навичок:

- основ професійного дихання співака;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- використання власних природних здібностей;
- виявлення особливостей певного стилю естрадної пісні;
- темпо-метро-ритмічного контролю; динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі і складається з двох елементів:

«Виконавська майстерність» - оцінка виконавської майстерності абітурієнта за відеозаписом виступу з виконавською програмою. Абітурієнти завчасно надсилають відеозапис або доступ на посилання відеозаписів (розміщених на платформі YouTube) виконавської програми творчого конкурсу на електронну

адресу приймальної комісії.

«Основи теорії та історії музичного мистецтва» – оцінка знань абітурієнта в режимі он-лайн в реальному часі (теоретичний елемент). Термін проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Перший елемент творчого конкурсу – **«Виконавська майстерність»** – передбачає:

- виконання двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки;
- виконання байки або вірша.

Вимоги до відеозапису виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів; на записі повинно бути чітко видно обличчя виконавця; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

ОРИЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. Муз. П. Майбороди сл. А.Малишка «Пісня про рушник».
2. Ой,за гаєм, гаєм / Українські народні пісні. – К. : Муз. Україна, 1993.
3. Українські народні пісні: «Ой, чий то кінь стоїть», «Місяць на небі», «Чом ти не прийшов», «Ой, у вишневому садку» і т.д.
4. Пісні Ігора Поклада: «Кохана», «Сіла птаха», «Очі на піску», «Тече вода», «Скрипка грає» та ін.
5. Пісні Володимира Іvasюка: «Червона рута», «Водограй», «Сизокрилий птах», «Твої кроки» та ін.
6. Композиції з рок-опери Генадія Татарченка на слова Юрія Рибчинського «Біла ворона».
7. Пісні Олександра Пономарьова «Люблю тільки тебе», «Зранку до ночі» та ін.
8. Пісні В'ячеслава Вакарчука: «Я не здамся без бою», «Така як ти», «Обійми», «Не твоя війна» та ін.
9. Пісні Сергія Бабкіна: «Мосе кохання», «Де би я не був» та ін.
10. Христина Соловій «Про весну», «Тримай» та ін.
11. Херман Дж. «Хелло, Доллі!» США, 1964.
12. Кандер Дж. і Фред Еб «Кабаре» США, 1966.

Другий елемент творчого конкурсу – **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** – передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих музичних закладів освіти І-ІІ рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості);
- знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами;
- знання загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо.

Другий елемент творчого конкурсу буде проведений в он-лайн режимі в реальному часі. Термін його проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Для складання другого елементу творчого конкурсу абітурієнт повинен мати технічні засоби, необхідні для участі в ньому в режимі он-лайн в реальному часі. Посилання та коди доступу до участі у конкурсі абітурієнт отримує заздалегідь на електронну адресу, вказану при надсиланні відеозапису виступу.

Загальна (за двома елементами творчого конкурсу) оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки, порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за проходження первого елементу творчого конкурсу «Виконавська майстерність»

№	Основні завдання первого елементу творчого конкурсу	Кількість балів
1	Виконання двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки	1-70
2	Виконання байки або вірша	1-30
Максимальна кількість балів		100

Структура оцінки

за проходження другого елементу творчого конкурсу
«Основи теорії та історії музичного мистецтва»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другого елементу творчого конкурсу	Кількість балів
1	Знання теорії музики та сольфеджіо, вміння виконувати практичні завдання (визначення на слух, побудова та спів інтервалів, акордів тощо)	1-20
2	Знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти	1-15
3	Вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (жанрово-стильову специфіку, емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості)	1-15
4	Знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами	1-15
5	Знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи)	1-15
6	Знання музичної літератури і творчості композиторів, загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва	1-20
Максимальна кількість балів		100

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЕНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ на спеціальність «Музичне мистецтво»

Рівні оцінки	Критерій оцінювання
1. Початковий до 123 балів	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Майже не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Володіє вокально-виконавськими навичками на низькому рівні. Має фрагментарні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Майже відсутні вокальні дані й музичні здібності.</p>

<p>2. Середній 124 – 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував початковий рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував дуже слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Вокальні дані та музичні здібності присутні на дуже низькому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував дуже низький рівень вокального виконання. Абітурієнт не виявив навичок виконання естрадного вокального твору, продемонстрував слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на низькому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував низький рівень вокального виконання. Абітурієнт виявив слабкі навички виконання естрадного вокального твору, продемонстрував невпевнені знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на недостатньому рівні.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має достатньо розвинutий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, але вокальні, сценічні дані та музичні здібності розвинені неповно, виявляє добре знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва» на достатньому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має добре розвинutий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, виявляє добре вокальні та сценічні дані, музичні здібності, знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, програма з вокалу відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добре навички виконання</p>

		естрадної пісні. Має добре розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Володіє достатніми навичками аналізу матеріалу, добрими вокальними даними та музичними здібностями, може самостійно виправити допущені помилки, виявляє добрі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».
4. Високий 176 – 200 балів		Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні деякі огріхи в нотному тексті, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для естрадно-джазового стилю. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
		Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні незначніogrіхи в нотному тексті, відчутті форми, в манері виконання, недостатньо відображається естрадно-джазова стилістика виконаних творів. На високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
		Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Продемонстрував всебічні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 80 с.
2. Берегова О. Музика ХХ – XXI століття. Східна Європа та українське зарубіжжя. Частина перша : підручник для вищих мистецьких навч. закладів України III – IV рівнів акредитації. К. : НМАУ імені П.І. Чайковського, 2012. 294 с.
3. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник / редакційна колегія : Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
4. Василишин О. Творча спадщина Володимира Іvasюка. Львів : Укр. акад. Друк., 2007.
5. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
6. Грінченко М.О. Історія української музики : дослідження. К. : 1992. 278с.
7. Давидов М. А. Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2010. 400 с.
8. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: «Будівельник», 2003. 188 с.
9. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: «Будівельник», 2004. 240 с.
10. Зарубіжна музична культура XVII – XX ст.: тематичний збірник наукових праць / Гол.редактор М.Черкашина. К.: «Компас», 1991. 160 с.
11. Історія української музики. В 6 т. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. Ім.. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. (голова), О. Костюк, Т. Булат та ін. К. : Наук. думка, 1989-2004.
12. Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000. 316 с.
13. Кияновська Л.О. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. Т : Астон. 2000. 340 с.
14. Композитори: Енциклопедичне видання / пер. з нім. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. 2010. 432 с.
15. Корній Л. Історія української музики : підручник. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 2001. Ч. 3. 480 с.
16. Корній Л. Історія української музики : підручник. Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1998. Ч. 2. 388 с.
17. Коротков С. Історія сучасної музики. К., 1996.
18. Лемішко М. Гармонія. Частина I. Діатоніка : навч. посіб. для вищих навч. закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця : Нова

книга, 2010. 224 с.

19. Откидач В. М. Музика. Творчість. Естрада : бібліогр. покаж. для студентів спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізацій «Естрадний спів» і «Музичне мистецтво естради». Х. : Форт, 2015. 146 с.
20. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К., 1980. 211 с.
21. Популярна музика : енцикл. словник / автор-укладач В.М. Откидач. Харків : Видво «Лідер», 2020. – 896 с.
22. Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.
23. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. К.: Муз. Україна, 1998.